

Сирота З.М.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри музичного мистецтва

Сирота В.М.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри образотворчого мистецтва
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

ІНТЕГРАТИВНІ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТИВНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ

В умовах інтеграції України у європейський і світовий освітній простір існує нагальна потреба модернізації національної освітньої системи, яка спрямована на формування поліхудожнього розвитку особистості.

Саме освіта відіграє провідну роль у забезпеченні розвитку інтелектуального потенціалу суспільства та у збереженні культурної самобутності країни.

На сучасному етапі в означеному контексті, посилюються тенденції щодо оновлення змісту освіти, методів, форм і технологій навчання.

Одна з нагальних проблем у вищих навчальних закладах освіти це вибір оптимального співвідношення найкращих традицій існуючої освітньої системи та сучасних педагогічних інновацій, а також інструментарію інформаційно-комунікаційних технологій навчання за допомогою медіа засобів.

Введення у викладанні фахових дисциплін сучасних навчальних закладів інтерактивних художньо-педагогічних технологій проєктивного моделювання, дає можливість докорінно змінити ставлення до об'єкта навчання, перетворивши його на суб'єкт, тобто зробити студента співавтором процесу навчання, базований на повазі до його думки, на спонуканні до його активності, на заохоченні його до творчості.

Співтворчість у проєктивному моделюванні – це активне цілісне сприйняття, що ґрунтується на співпереживанні, авторському баченні світу, самостійному творчому осмисленні, оцінці та інтерпретації виразного змісту мистецького твору. Підготовленість до його сприйняття, рівень художньо-

пізнавальної діяльності реципієнта визначають здатність до творчості як певного способу спілкування з мистецтвом.

Ключовою інноваційною ідеєю сучасної освіти є її «компетенізація», яка має своє відображення й проектувальній діяльності..

Ідея компетентнісно спрямованої освіти передбачає долучити людину до вироблених людством цінностей, ознайомити з надбаннями національної та світової культури, з її естетично-мистецькими, зображально-моторними, слухацько-виконавськими і творчо-діяльними складовими [1].

Стратегія інтегративності в мистецькій освіті визначена як пріоритетний орієнтир її подальшого розвитку. Особливої значущості вона набуває у проективному моделюванні.

На сучасному етапі процеси художньо-естетичної інтеграції на різних концептуальних і методичних засадах були предметом вивчення вітчизняних дослідників: Н. Аніщенко, Е. Белкіної, П. Волкової, Л. Масол, Г. Падалки, Л. Предтеченської, Л. Рапацької, О. Щолокової, В. Тименко, Б. Юсова та ін.

На інтегративній основі засновані зарубіжні педагогічні технології художнього виховання Є. Жака-Далькроза, К. Орфа, Р. Штайнера.

Інтеграція (від лат. integration – відновлювання, поповнення) – це вища форма взаємодії, яка передбачає такі інтегруючі чинники як взаємовплив, взаємозв'язок, взаємопроникнення елементів на основі принципу конструювання цілісності.

Як зазначає Л.М. Масол, поліцентричний вид інтеграції передбачає виділення двох або більше доміантних змістових ліній – музичного та образотворчого мистецтва, які органічно поєднуються з іншими змістовими лініями синтетичних мистецтв – хореографією, театром, кіно [1].

Інтеграція мистецьких знань у проектувальному моделюванні здійснюється на таких рівнях: *духовно-світоглядному* (через спільний тематизм, що відбиває фундаментальний зв'язок усіх видів мистецтва з життям); *естетико-мистецтвознавчому* (через спільність або спорідненість

мистецьких понять, універсальність естетичних категорій); *психолого-педагогічному* (через інтегровані технології різного типу) [1].

Проективне моделювання на заняттях мистецьких дисциплін – це модель процесу навчання, в основі якого лежить розвиток пізнавальних навичок студентів, їх творче мислення. Складання комплексних репертуарних програм, як одного з інтегративних методів інноваційної підготовки студентів відбувається в контексті ідеї «взаємодії мистецтв»: музики – літератури (поезії), музики – візуальних мистецтв; музики – архітектонічної творчості; музики – хореографії, музики – театру (кіно). Виконуючи творчі проекти від ідеї до її втілення необхідно використовувати такі технології як «Діалог», «Синтез думок», «Пошук інформації», «Коло ідей», «Акваріум», «Мозковий штурм», «Дискусія».

Успішність та ефективність проектування забезпечується за умови правильної та послідовної, організаційно-спланованої роботи усіх суб'єктів творчого процесу, в основі якого лежить логічна послідовність дотримання етапів виконання проектів: організаційно-підготовчого, конструкторського, технологічного, заключного.

З метою реалізації проективного моделювання, необхідно створювати на основі поліцентричної інтеграції у мистецькій освіті творчі мистецько-педагогічні майстерні [3].

В інтегративних художньо-педагогічних технологіях проективного моделювання необхідно використовувати комплексну інтеграцію, що передбачає одночасне поєднання її основних видів – духовно-світоглядну та естетико-мистецтвознавчу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Масол Л. Методика навчання мистецтва у початковій школі : Посібник для вчителів/ Л.М.Масол, О.В. Гайдамака, Е.В. Белкіна, О.В. Калініченко, І.В. Руденко. – Х. : Веста : Видавництво «Ранок», 2006. – 256 с.

2. Навчальні програми для загальноосвітніх навч. закл. з навчанням українською мовою. Музичне мистецтво. 1-4 класи. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2011. – 28 с.

3. Отич О.М. Розвиток творчої індивідуальності студентів професійно-педагогічних навчальних закладів засобами мистецтва: монографія О.М. Отич; за наук. ред. І.А.Зязюна. – Чернівці : Зелена Буковина, 2011. – 248 с.

4. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – Тернопіль : Навчальна книга. – Богдан, 2005. – 360 с.